

////////////////////////////////////

HANDLEIDING STEUN VOOR DE OPSTART VAN OF DE OMSCHAKELING NAAR EEN TOEKOMSTGERICHTE DUURZAME ONDERNEMINGSSTRATEGIE OP EEN LANDBOUWBEDRIJF

**Aanvraagperiode
20/01/2026 tot en met 31/03/2026**

**Medegefinancierd door
de Europese Unie**

INHOUDSTABEL

1	Inleiding.....	3
2	DOEL van de Maatregel	3
3	DOELGROEP	3
4	STEUNAanvraag indienen	4
4.1	ALGEMEEN	4
4.2	Indienen via het e-loket: PRAKTISCH	5
5	Welke activiteiten komen in aanmerking voor de maatregel?.....	11
5.1	Inleiding	11
5.2	Welke activiteiten komen in aanmerking?	11
5.3	Enkel veranderen van productiewijze of inzetten op één enkele productiewijze is onvoldoende	12
6	Evaluatie en selectie van de projecten	12
6.1	Algemeen	12
6.2	Verdere uitwerking van de selectiecriteria	13
6.2.1	De inhoudelijke en economische kwaliteit van het omschakelings- of opstartplan (score 0 tot 9)	13
6.2.2	Economische haalbaarheid van de nieuwe activiteiten (score 0 tot 3)	13
6.2.3	Vernieuwend karakter van de nieuwe activiteiten op Vlaams niveau (score 0 tot 3)	14
6.2.4	Ecologische, economische en sociale duurzaamheid van de nieuwe activiteiten (score 0 tot 12)	16
6.3	Samenvattend: welke duurzame ondernemingsstrategie opgenomen in het bedrijfsplan zal een goede score behalen?	18
7	VORM EN OMVANG van de STEUN.....	19
8	Toelichting bij het aanvraagformulier	20
9	Uitvoering en opvolging van de geselecteerde projecten	20
9.1	Bewijs van uitvoering	20
9.2	Betalingsaanvraag	20
9.3	Uitbetaling	21
9.4	Opvolging	22
10	Communicatieverplichtingen	23
11	Regelgeving	23
12	VRAGEN.....	23

1 INLEIDING

In dit document leest u meer over de steunaanvraag voor de opstart van of de omschakeling naar een toekomstgerichte duurzame ondernemingsstrategie op een landbouwbedrijf. U krijgt in deze handleiding praktische informatie over hoe u een steunaanvraag indient op het e-loket, maar ook bijkomende informatie bij het aanvraagformulier (= bedrijfsplan). U kan de handleiding niet los lezen van dit aanvraagformulier.

2 DOEL VAN DE MAATREGEL

Deze steunmaatregel wil bedrijven ondersteunen om een vernieuwde niet-gangbare bedrijfsstrategie te implementeren op maat van het bedrijf. De vernieuwde bedrijfsstrategie heeft tot doel het landbouwbedrijf veerkrachtig en toekomstgericht te maken, de economische leefbaarheid van het bedrijf te waarborgen en kan bijdragen aan het leveren van belangrijke diensten aan de samenleving. Hiermee worden landbouwbedrijven ondersteund die een antwoord willen bieden en meewerken aan de maatschappelijke, ecologische en economische doelstellingen waarbij economie en ecologie hand in hand gaan. De steun in de vorm van een vast steunbedrag is gekoppeld aan de voorwaarden met betrekking tot de te realiseren output van het nieuwe businessplan. Bovendien stimuleert het de landbouwer om ondanks de inkomens- en succesrisico's het nieuwe businessplan uit te voeren.

3 DOELGROEP

De steun is bedoeld voor landbouwbedrijven. Op het moment van de steunaanvraag moet het landbouwbedrijf aan onderstaande 4 voorwaarden voldoen:

- 1° geregistreerd zijn met een ondernemingsnummer in de Kruispuntbank van Ondernemingen van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie;
- 2° een NACEBEL-code hebben voor de btw-activiteiten die betrekking heeft op een landbouwactiviteit
- 3° geïdentificeerd zijn als landbouwer bij het agentschap Landbouw en Zeevisserij
- 4° de landbouwer of een onderneming die aan de landbouwer verbonden is, is geen overheidsinstelling, erkende terrein behorende natuurvereniging, universiteit of hogeschool.

Op het moment van de betalingsaanvraag moet het landbouwbedrijf voldoen aan de definitie van actieve landbouwer én moet het landbouwbedrijf bijkomend een factorinkomen (verdien capaciteit) halen van minstens 7.500 euro.

4.1 ALGEMEEN

Ingediende aanvragen (het bedrijfsplan) worden door een beoordelingscommissie geëvalueerd aan de hand van 4 beoordelingscriteria. Enkel ingediende aanvragen die tijdig en volledig werden ingediend worden aan de jury voorgelegd. Aanvragen die op geen enkel beoordelingscriterium een onvoldoende scoren én de vooropgestelde minimumscore behalen worden in beschouwing genomen voor selectie (binnen het beschikbare budget). De beoordelingscommissie bestaat uit minstens drie personeelsleden van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, waarvan minstens 1 expert ecologische duurzaamheid, en kan aangevuld worden met een personeelslid van het Departement Omgeving. De beoordelingscommissie beslist in consensus. Van de beoordeling wordt een verslag opgemaakt waarover de aanvragers uitleg krijgen.

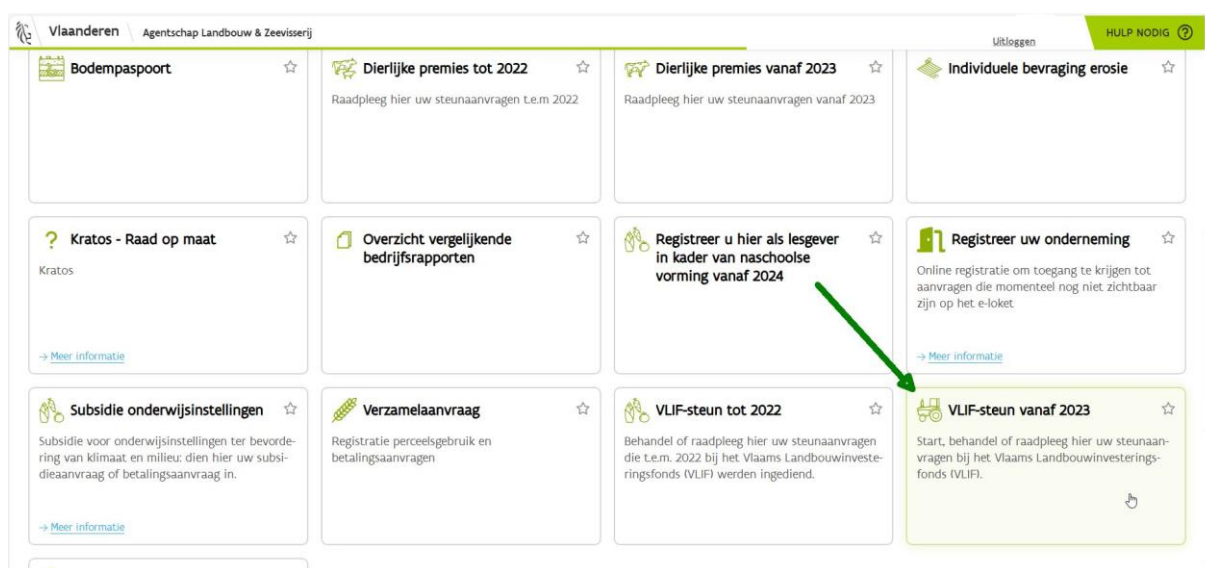
De indieningsperiode staat aangegeven bovenaan de webpagina. De aanvraag kan u enkel via het e-loket indienen ten laatste op de laatste dag van de indieningsperiode.

Voor het indienen van een projectaanvraag moet u het volgende document opladen:
Aanvraagformulier (= bedrijfsplan). Dat kunt u downloaden via de website of via het e-loket (via de applicatie). Vul dit formulier in en sla het op als een pdf-bestand (verplicht). Laad het bestand op als bijlage 'Aanvraagformulier – Vlif duurzame ondernemingsstrategie'.

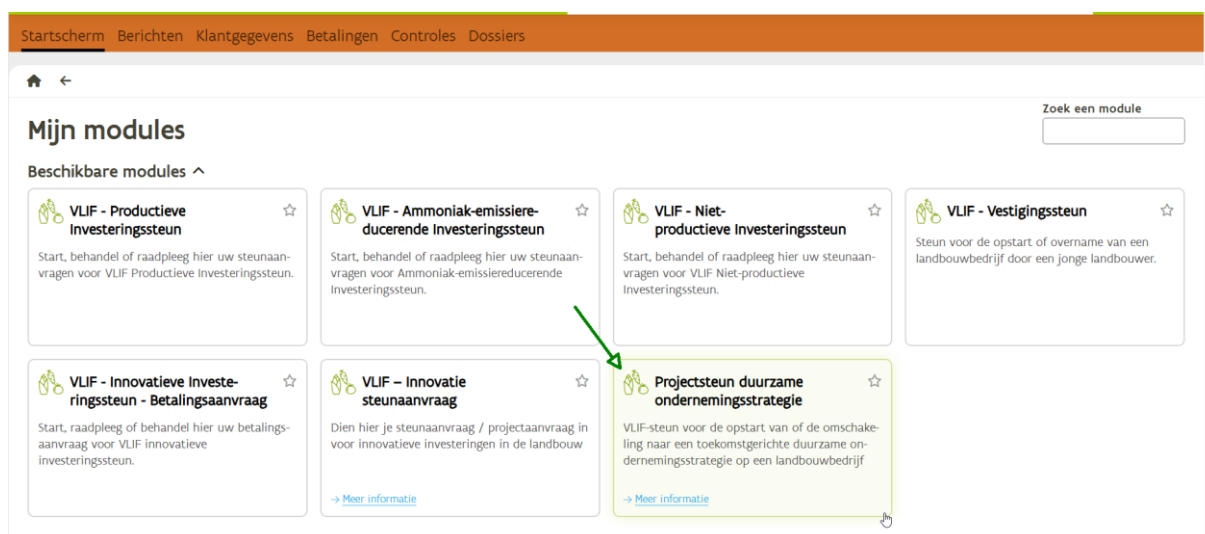
4.2 INDIENEN VIA HET E-LOKET: PRAKTISCH

Hieronder tonen we u via een aantal schermafbeeldingen in detail hoe u een steunaanvraag via het e-loket (<https://www.landbouwwvlaanderen.be/eLoket/Domain.Eloket.Portaal.Wui/>) kan indienen.

1. Als u zich via het e-loket aanmeldt, komt u op het scherm terecht met de volgende tegels (kunnen in een andere volgorde staan). U klikt op de tegel 'Vlif steun vanaf 2023'.

2. Om uw steunaanvraag 'VLIF duurzame ondernemingsstrategie' voor 2026 aan te vragen, klikt u op de tegel 'Projectsteun duurzame ondernemingsstrategie'.

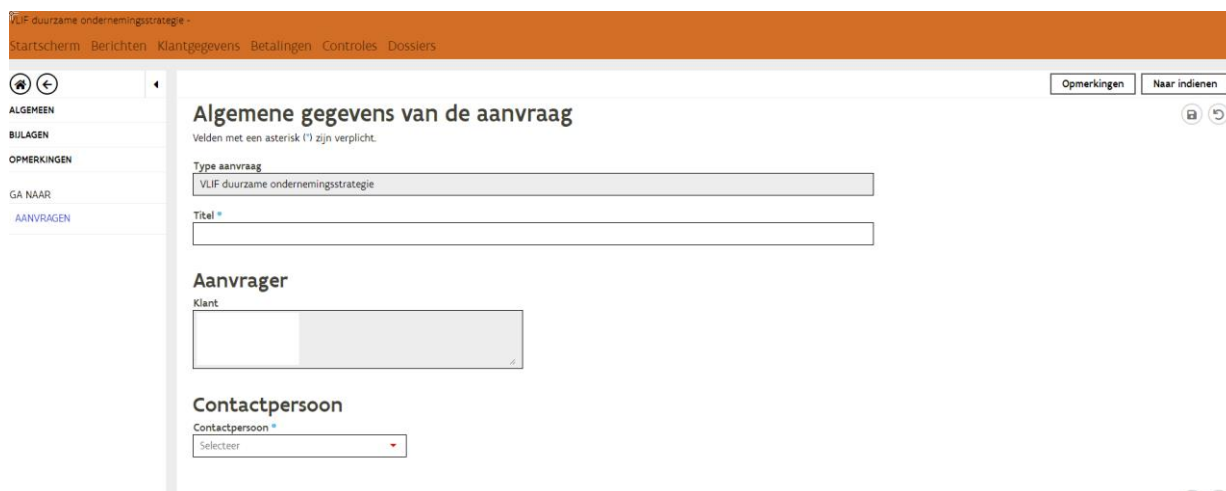

3. U komt op dit scherm terecht en klikt op '+' om een nieuwe aanvraag in te dienen.

4. Links ziet u de velden *Algemeen*, *Details* en *Bijlagen*. Deze moet u 1 voor 1 aanklikken. Bij 'Algemeen' komt u op het volgende scherm terecht. De velden met een '*' zijn verplicht in te vullen. In het volgende veld schrijft u de titel, gelijk aan de titel in het aanvraagformulier. Binnen hetzelfde veld duidt u ook de contactpersoon aan.

Druk na het invullen van elk scherm op het 'diskette' teken om op te slaan (wanneer u op het teken drukt, verdwijnen alle ingevulde gegevens).

The screenshot shows the 'Algemene gegevens van de aanvraag' (General data of the application) form. The header bar is orange and contains the text 'VLIJ duurzame ondernemingsstrategie' and a navigation menu with 'Startscherm', 'Berichten', 'Klantgegevens', 'Betalingen', 'Controles', and 'Dossiers'. On the left, there is a sidebar with icons and labels: 'ALGEMEEN', 'BIJLAGEN', 'OPMERKINGEN', 'GA NAAR', and 'AANVRAGEN'. The main content area has a title 'Algemene gegevens van de aanvraag' and a note 'Velden met een asterisk (*) zijn verplicht.' Below this, there are three sections: 'Type aanvraag' with a text input field containing 'VLIJ duurzame ondernemingsstrategie'; 'Titel *' with a text input field; and 'Aanvrager' with a 'Klant' label and a text input field. Below the 'Aanvrager' section is the 'Contactpersoon' section, which includes a 'Contactpersoon *' label and a dropdown menu with 'Selecteer' and a downward arrow. In the top right corner, there are buttons for 'Opmerkingen' and 'Naar indienen', and a small icon of a diskette. In the bottom right corner, there are two small circular icons.

5. Als u klikt op 'bijlagen' in de linkerzijde van het scherm komt u in het volgende scherm terecht. Hier kan u een leeg steunaanvraagformulier downloaden. Verder kan u op dit scherm verschillende bijlagen opladen door op de kader te klikken "+ selecteer bestanden of sleep ze hier naar toe".

U komt op het volgende scherm terecht waarbij u het juiste documenttype aan uw bijlage koppelt. Het ingevulde steunaanvraagformulier voegt u toe onder documenttype "steunaanvraag duurzame ondernemingsstrategie – VLIF duurzame ondernemingsstrategie 2026".

Nadat u de bijlagen hebt ingediend, ziet het scherm er als volgt uit:

Projectsteun duurzame ondernemingsstrategie

VLIF duurzame ondernemingsstrategie 2026 - - In bewerking (nog niet ingediend)

Startscherm Berichten Klantgegevens Betalingen Controles Dossiers

ALGEMEEN

BIJLAGEN

OPMERKINGEN 1

GA NAAR

AANVRAGEN

VERWIJDEREN?

Bijlagen

Toe te voegen bijlagen bij deze aanvraag:

- Het aanvraagformulier/bedrijfsplan: [download template](#)

Ten laatste een jaar na indiening van deze aanvraag:

- Het bewijs van uitvoering

+ Selecteer bestanden of sleep ze hier naar toe

Bestandsnaam	Onderwerp	Documentnummer	Aangemaakt op	Documenttype
aanvraagformulier.verdien...	Steunaanvraag duurzame ondern...	20260109-427-48	09/01/2026	Steunaanvraag duurzame ondern...

1 tot 1 van 1 << < Pagina 1 van 1 > >>

Versie: 1.61.0.0

Opmerkingen Naar indienen

6. Via het volgende scherm kan u de aanvraag indienen.

U moet akkoord gaan met de opgesomde verklaringen door onderaan op het vinkje te klikken. Daarna kan u de aanvraag definitief indienen door rechts op de knop "indienen" te klikken. **Let op: zodra u hebt ingediend, zijn er enkel nog wijzigingen mogelijk aan de bijlagen. Dit is toegelaten tot de indieningsdeadline.**

Projectsteun duurzame ondernemingsstrategie

VLIF duurzame ondernemingsstrategie 2026 - - In bewerking (nog niet ingediend)

Startscherm Berichten Klantgegevens Betalingen Controles Dossiers

ALGEMEEN

BIJLAGEN

OPMERKINGEN 1

GA NAAR

AANVRAGEN

VERWIJDEREN?

Indienen

Velden met een asterisk (*) zijn verplicht.

Overzicht opmerkingen

- Er is 1 informatieve opmerking

Details

- Uw aanvraag is momenteel nog niet ingediend, u hebt tijd tot 31/03/2026 om in te dienen.

Verklaringen

De aanvrager:

- bevestigt de juistheid en de volledigheid van de informatie in deze aanvraag;
- verbindt er zich toe:
 - om ook de jaren na de uitbetaling van de steun, de intentie te hebben om de nieuwe bedrijfsstrategie verder te zetten;
- een aparte boekhouding aangaande de bedrijfsstrategie uit te voeren in de periode tussen de steunaanvraag en de betalingsaanvraag;
- Neemt er kennis van dat:
 - de Vlaamse overheid het recht heeft om de bijstand op te schorten of terug te vorderen wanneer de actie niet uitgevoerd wordt zoals omschreven in de aanvraag;
 - in voorkomend geval de reeds ontvangen bijstand teruggestort moet worden, volgens de modaliteiten vastgesteld door de Vlaamse overheid. Bij terugbetaling is rente wegens achterstal verschuldigd;
 - de indiening van de aanvraag geen rechten doet ontstaan in hoofde van ondergetekende betreffende de ingeroepen overheidssteun.

Ik ben ervan op de hoogte dat de uitbetaalde steun van het voorbije begrotingsjaar voor zowel natuurlijke personen als rechtspersonen zal bekend gemaakt worden in overeenstemming met artikel 98 van Verordening (EU) 2021/2116. Deze gegevens zullen gepubliceerd worden op de website www.belpa.be en zullen twee jaar ter beschikking blijven.

☒ Ik verklaar me akkoord met bovenstaande.

Versie: 1.61.0.0

Opmerkingen Indienen

7. Wanneer uw aanvraag ingediend is, kan u dit verifiëren op onderstaand scherm. De status van de aanvraag is “ingediend”.

Projectsteun duurzame ondernemingsstrategie

Startscherm Berichten Klantgegevens Betalingen Controles Dossiers

AANVRAGEN

Projectsteun duurzame ondernemingsstrategie

Type aanvraag 1 ↑	Status aanvraag	Titel 2 ↑	Aanvrager	Indieningsdatum	
				dd/mm/yyyy	
VLIF duurzame ondernemi...		Ingediend	blablabla	09/01/2026	

5.1 INLEIDING

Niet elke bedrijfsactiviteit komt in aanmerking. Hieronder leest u wat dit betekent.

5.2 WELKE ACTIVITEITEN KOMEN IN AANMERKING?

Belangrijk 3: Het is toegestaan dat op moment van de steunaanvraag reeds omzet gegenereerd wordt met de duurzame bedrijfsstrategie en dat het bedrijfsplan dus een opschaling beoogt. In dat geval moet er bij betalingsaanvraag een omzetstijging van 20.000/40.000 euro aangetoond worden tegenover één jaar voor de steunaanvraag. Hiermee wordt bedoeld dat een bedrijf al gestart kan zijn met de activiteit in een pilootfase van maximum 2 jaar om te experimenteren met de duurzame ondernemingsstrategie. Er dient in de aanvraag gemotiveerd te worden wat aangepast zal worden en wat vernieuwend is sinds de opstart.

5.3 ENKEL VERANDEREN VAN PRODUCTIEWIJZE OF INZETTEN OP ÉÉN ENKELE PRODUCTIEWIJZE IS ONVOLDOENDE

Enkel het wijzigen van productiemethode/het opstarten van één bepaalde productiemethode is onvoldoende als basis voor het bedrijfsplan. De focus moet op een nieuw product of nieuwe dienst liggen. Alhoewel de biologische landbouw ook gecertificeerd wordt als product is dit in deze context niet genoeg om te voldoen aan de definitie van een nieuw product zoals opgenomen in de regelgeving. Ook het omschakelen naar agro-ecologische landbouw is niet voldoende, er moet daarnaast ook een andere manier van afzet gerealiseerd worden waarbij de meerprijs voor de producten kan gehaald worden. Biologische of agro-ecologische landbouw zal wel positief doorwegen in de beoordeling van de selectiecriteria, maar het bedrijfsplan moet meer behelzen dan enkel de opstart van of omschakeling naar de biologische productie.

6 EVALUATIE EN SELECTIE VAN DE PROJECTEN

6.1 ALGEMEEN

De ontvankelijke steunaanvragen (voorwaarden zie 3. Doelgroep op moment van steunaanvraag) worden beoordeeld door een beoordelingscommissie.

De beoordelingscommissie beoordeelt de ontvankelijke steunaanvragen aan de hand van een evaluatierooster en op basis van de volgende selectiecriteria:

1° de mate waarin het bedrijfsmodel van de nieuwe activiteiten economisch, ecologisch en sociaal duurzaam is;

2° de mate waarin het bedrijfsmodel van de nieuwe activiteiten vernieuwend is op Vlaams niveau;

3° de mate waarin het bedrijfsmodel van de nieuwe activiteiten economisch haalbaar is;

4° de inhoudelijke en economische kwaliteit van het omschakelings- of opstartplan;

5° een doelmatigheidsscore, die bestaat uit de optelsom van de scores, vermeld in punt 1° tot en met 4°.

Steunaanvragen die een score 'onvoldoende' halen op minstens één (sub)selectie criterium komen niet in aanmerking voor steun.

Nadat de beoordelingscommissie de scores heeft gegeven, rangschikt ze de steunaanvragen van hoog naar laag op basis van de doelmatigheidsscore.

Belangrijk! Geef alle nodige gegevens via het aanvraagformulier en de nodige bijlagen. De beoordelingscommissie baseert zich immers enkel op deze informatie wanneer ze een score toekent aan de verschillende selectiecriteria.

6.2.3 Vernieuwend karakter van de nieuwe activiteiten op Vlaams niveau (score 0 tot 3)

6.2.3.1 Algemeen

Dit selectie criterium wordt als geheel beoordeeld (score van 0 tot 3).

Hier beoordeelt de jury de mate waarin het verdienmodel op Vlaams niveau vernieuwend is.

Ondergrens (score 0= uitsluiting): Wat door de indiener verstaan wordt onder een duurzame vernieuwende bedrijfsstrategie leidt helemaal niet tot een nieuw product- of dienstenaanbod op het bedrijf, of het verdienmodel is op Vlaams niveau niet vernieuwend genoeg. Indien méér dan 10% van de bedrijven in dezelfde deelsector of de gehele Vlaamse landbouwsector een gelijkaardige bedrijfsstrategie toepast, wordt de bedrijfsstrategie niet meer als vernieuwend beschouwd.

Om beter dan onvoldoende te scoren op dit criterium mogen slechts minder dan 10% van alle Vlaamse landbouwbedrijven op gelijkaardige schaal een bedrijfsstrategie hebben zoals vooropgesteld in het bedrijfsplan. Een combinatie van activiteiten is mogelijk. Bij een combinatie wordt gekeken naar de innovativiteit van de afzonderlijke activiteiten. Als de bedrijfsactiviteit een specifieke teelt/kweek betreft dan wordt dit afgewogen beoordeeld binnen de subsector van de gespecialiseerde bedrijven waaronder deze teelt/kweek valt. Dit wordt hierna geïllustreerd.

Hieronder wordt een niet limitatieve lijst van strategieën weergegeven en hoe deze al dan niet voldoen aan het selectie criterium ‘vernieuwend karakter’.

6.2.3.2 Korte keten

Volgens het strategische plan korte keten van 2022 doet ongeveer 15% van de landbouwbedrijven in Vlaanderen aan één of andere vorm van korte keten. Volgens een andere bron (zie cijfers hieronder) is dat zelfs 20%. In deze cijfers zitten bedrijven waarvan het korteketenaspect slechts een (zeer) beperkt deel van de omzet vertegenwoordigt (bv. poortverkoop op beperkte schaal van aardappelen). Niet iedere bedrijfsstrategie die inzet op korte keten zal per definitie “onvoldoende” scoren, maar anderzijds zal ook niet iedere bedrijfsstrategie die inzet op korte keten met zekerheid voldoende vernieuwend zijn. Maak voldoende duidelijk wat u onderscheidt van andere bedrijven.

Als echter ook verwerking van landbouwproducten op de hoeve een belangrijk onderdeel uitmaakt van het bedrijfsplan en er een breder aanbod van hoeveproducten te koop aangeboden wordt via korte keten, kan gesteld worden dat aan de minimumeis voldaan is. Ook bedrijfsplannen die inzetten op andere manieren dan verkoop op de hoeve (eventueel zonder verwerking) voldoen aan de minimumeis omdat deze manieren van afzet minder mainstream zijn dan verkoop op de hoeve zelf.

Dit wil nog niet zeggen dat de kans op selectie hoog is, hiervoor moet het bedrijfsplan goed scoren op alle selectiecriteria.

Tabel 1: Aantal bedrijven met een korte ketenactiviteit volgens type verkoopsysteem.

		2016		2020	
		Aantal	%	Aantal	%
Aantal landbouwers met korte ketenactiviteit	Hoeveverkoop	2002	83%	4042	94%
	Verkoop op de markt	255	11%	258	6%
	Pakketstelsysteem	129	5%	183	4%
	Andere korte ketenactiviteit	326	14%	460	11%
Totaal aantal landbouwers met korte ketenactiviteit		2403	100%	4321	100%

6.2.3.3 Biologische landbouw

Minder dan 10% van de productie in Vlaanderen is biologische productie. Toch voldoet enkel omschakelen naar de biologische landbouw niet aan de subsidievoorwaarde (zie 5.3).

6.2.3.4 Agro-ecologische landbouw

Aangezien omschakelen naar agro-ecologische landbouw enkel een verandering is van productiewijze, is deze omschakeling niet voldoende om in aanmerking te komen voor deze maatregel (zie 5.3).

6.2.3.5 Wijnbouw

Als het deel sectorspecifiek is moet volgens het beoordelingskader vergeleken worden met gespecialiseerde bedrijven. In dit geval de gespecialiseerde fruitteelt. Er zijn ongeveer 150 landbouwbedrijven die aan wijnbouw doen in Vlaanderen. Er waren in 2022 848 gespecialiseerde fruitteeltbedrijven. Dit geeft dan 18%. Een bedrijfsstrategie die enkel inzet op wijnbouw is onvoldoende vernieuwend in Vlaanderen. Dit wil niet zeggen dat een bedrijfsplan dat inzet op wijnbouw per definitie niet geselecteerd kan worden, dit is wel mogelijk als er andere vernieuwende aspecten zijn aan het bedrijfsplan.

6.2.3.6 Zorgboerderij

Aangezien minder dan 5% van de landbouwbedrijven in Vlaanderen een Zorgboerderij is, behaalt een ondernemingsstrategie die inzet op zorgboerderij de minimumgrens voor het criterium vernieuwend op Vlaams niveau.

6.2.3.7 CSA-bedrijven

Er zijn minder dan 80 CSA-bedrijven in Vlaanderen. Het voldoet zeker aan de minimumeisen en zal ook hoger scoren op vernieuwend karakter.

6.2.3.8 Andere voorbeelden

Dit is een niet limitatieve lijst. In een nieuwe versie van de handleiding kunnen in de toekomst voorbeelden aangevuld worden.

6.2.4 Ecologische, economische en sociale duurzaamheid van de nieuwe activiteiten (score 0 tot 12)

Dit selectiecriteria wordt opgedeeld in drie subcriteria (totale score van 0 tot 12).

6.2.4.1 Ecologische duurzaamheid (score 0 tot 6)

Hier wordt de impact nagegaan van de duurzame bedrijfsstrategie op het vlak van milieu, klimaat en natuur (negatieve impact: zo laag mogelijk, positieve impact: zo hoog mogelijk).

Belangrijk is dat op zich geen rekening gehouden wordt met de milieu-, natuur en klimaatimpact per eenheid product (relatieve milieu-impact), maar de absolute impact in rekening gebracht wordt. De specifieke activiteit van de duurzame bedrijfsstrategie wordt vergeleken met de klassieke veehouderij in de lange keten bij gelijke verdien capaciteit (factorinkomen). Een uitbreiding van het bedrijf, waarbij alle bestaande activiteiten behouden blijven en er duurzame vernieuwende activiteit bijkomt, behoort tot de mogelijkheden. De hoogste score zal de jury toekennen wanneer er op het bedrijf een belangrijke daling is van de negatieve milieu-impact (en/of sterke stijging van de positieve milieu-impact), waarbij het factorinkomen en/of nettobedrijfsresultaat gelijk blijft of zelfs toeneemt.

Ondergrens (score 0= uitsluiting): de activiteit(en) als gevolg van de duurzaam vernieuwende bedrijfsstrategie hebben bij gelijke verdien capaciteit (factorinkomen) een gelijkaardige of hogere negatieve ecologische impact dan de gangbare veehouderij.

Dit wordt hieronder nog verder uitgewerkt.

Wat is onvoldoende?

Een activiteit die bij een gelijke verdien capaciteit (factorinkomen) een gelijke of hogere negatieve milieu/klimaat-impact heeft dan de referentie, wordt beschouwd als een onvoldoende toekomstgerichte duurzame ondernemingsstrategie in het kader van deze maatregel. Als referentie in het beoordelingskader wordt de gangbare veehouderij genomen. Dit referentiepunt werd enkel gekozen om een beoordeling van de ecologische duurzaamheid mogelijk te maken. Dit betekent geenszins dat er een waardeoordeel uitgesproken wordt over de gangbare veehouderij buiten de context van het beoordelingskader van deze maatregel.

Voorbeeld: Kan een bedrijfsmodel dat inzet op meerwaarderassen in de veehouderij de minimumscore dan nog behalen?

Ja, als de jury ervan overtuigd wordt dat bij een gelijke verdien capaciteit de negatieve milieu/klimaatimpact absoluut gezien, lager is dan in de gangbare veehouderij.

Het zou kunnen dat per eenheid product op een aantal milieu-/klimaatparameters gelijk of zelfs lager gescoord wordt dan de gangbare veehouderij. Als de meerwaardecreatie (voldoende hoge prijs per kg) voldoende groot is, dan zal de milieu-/klimaat-impact voor gelijke verdien capaciteit toch lager liggen dan de referentie.

Grofweg kan gesteld worden dat plantaardige productie ook vaak zal voldoen aan de ondergrens die gesteld wordt op het vlak van ecologische duurzaamheid. Dat wil niet zeggen dat het voldoende is om geselecteerd te kunnen worden op andere selectiecriteria.

6.2.4.2 Economische duurzaamheid (score 0 tot 3).

De jury beoordeelt in welke mate een factorinkomen gegenereerd wordt in verhouding tot de arbeidsbehoefte.

Ondergrens (score 0= uitsluiting): Er is onvoldoende potentieel om met de beschikbare arbeidskrachten de 20.000 euro omzet via het verdienmodel het jaar voor de betalingsaanvraag te kunnen behalen.

6.2.4.3 Sociale duurzaamheid (score 0 tot 3)

De jury beoordeelt in welke mate de activiteiten van de duurzame ondernemingsstrategie bijdragen aan sociale duurzaamheid. Onder sociale duurzaamheid wordt verstaan creatie of behoud tewerkstelling, samenwerking tussen landbouwers of andere actoren, de arbeidskwaliteit en arbeidsveiligheid, verbinding met lokale actoren, het (mentaal) welzijn van de bedrijfsleiders en het personeel, de ruimtelijke kwaliteit, de (fyto) sanitaire veiligheid, gezondheid, dierenwelzijn verstaan.

Ondergrens (score 0= uitsluiting): Voor alle parameters onder sociale duurzaamheid, uitgezonderd tewerkstelling, geldt dat de bedrijfsactiviteit niet mag leiden tot een duidelijke achteruitgang bij bestaande bedrijven. Voor nieuwe bedrijven wordt vergeleken t.o.v. wat de jury als referentie beschouwt: de dominante ('gangbare') landbouwpraktijken in Vlaanderen.

6.3 SAMENVATTEND: WELKE DUURZAME ONDERNEMINGSSTRATEGIE OPGENOMEN IN HET BEDRIJFSPLAN ZAL EEN GOEDE SCORE BEHALEN?

Hierboven werd de ondergrens aangegeven op basis van de minimumscores als deel van het selectiesysteem. Het selectiesysteem bepaalt echter ook dat enkel de beste bedrijfsplannen geselecteerd zullen worden. In de aanvraagperiode kunnen maximaal 50 bedrijfsplannen geselecteerd worden.

Welke bedrijfsplannen maken de meeste kans? Hou er zeker rekening mee dat een bedrijfsplan niet op alle selectiecriteria een hoge score moet behalen (enkel de minimumscore is noodzakelijk).

- 1) goed uitgewerkte bedrijfsplannen zonder tegenstrijdigheden en waar mogelijk kwantitatief onderbouwd
- 2) bedrijfsplannen met een goede SWOT-analyse en waarbij zwaktes en bedreigingen zoveel mogelijk geremedieerd worden
- 3) het economische plaatje moet kloppen: een goed uitgewerkte economische projectie die ook aantoont dat de minimale omzet een jaar voor de betalingsaanvraag zeker haalbaar is, de kosten worden realistisch ingeschat, ook afzetkanalen en afzetprijzen worden geduïd en de financiering van het project is haalbaar
- 4) er zijn originele aspecten aan het bedrijfsplan, hoe minder reeds geïmplementeerd in Vlaanderen hoe beter
- 5) de arbeidsuren die nodig zijn om een (bijkomend) factorinkomen te halen via de duurzame bedrijfsstrategie zijn realistisch ingeschat, en hoe beperkter deze zijn in relatie tot het factorinkomen, hoe beter
- 6) bedrijven die dankzij de bedrijfsstrategie een gelijkaardig of een hoger factorinkomen weten te behalen, en toch een lagere negatieve milieu-impact hebben op bedrijfsniveau, worden bevoordeeld. Maar ook nieuwe bedrijven of bedrijven die een bedrijfstak toevoegen met een duidelijke lagere negatieve milieu-impact dan de gangbare veehouderij bij gelijkaardige verdien capaciteit (factorinkomen), die door de jury als referentie gebruikt wordt
- 7) bedrijfsplannen die ook één of meerdere aspecten van de sociale duurzaamheid verbeteren

7 VORM EN OMVANG VAN DE STEUN

De steun is een forfaitaire subsidie voor de uitvoering van het bedrijfsplan dat leidt tot het realiseren van een duurzame ondernemingsstrategie. De subsidie kan gecombineerd worden met investeringssteun, opstart- of overnamesteun voor een jonge landbouwer en steun voor het helpen schrijven van het bedrijfsplan (= aanvraagformulier) waarvoor steun mogelijk is via de adviesverlening binnen de kennisportefeuille.

De aanvrager kan in de periode tussen 1,5 jaar na het einde van de steunaanvraagperiode tot maximaal 3 jaar na het einde van de steunaanvraagperiode een betalingsaanvraag indienen.

De steun bedraagt ofwel 20.000 euro ofwel 40.000 euro en is resultaatsafhankelijk. Het steunbedrag wordt bepaald door de omzet die in het jaar vóór de betalingsaanvraag gelinkt kan worden aan de aspecten van de duurzame ondernemingsstrategie die door de jury zijn geselecteerd. Dit kan echter beperkter zijn dan wat door de aanvrager naar voren geschoven werd als duurzame ondernemingsstrategie en waarvoor steun gevraagd wordt. De omzet die het jaar voor de betalingsaanvraag gelinkt is aan de duurzame ondernemingsstrategie bedraagt minimaal 20.000 euro. Als de omzet van 20.000 euro toch niet behaald zou worden is er geen steun mogelijk, ook al heeft de aanvrager kosten gemaakt. Als kan aangetoond worden dat de omzet minimaal 40.000 euro bedraagt, dan heeft de aanvrager recht op 40.000 euro subsidie.

De omzet moet aangetoond worden door verkoopfacturen aan particulieren of bedrijven die niet verbonden zijn met het landbouwbedrijf. Zonder verkoopfacturen kan de omzet enkel aangetoond worden met een geloofwaardige projectboekhouding en de nodige bewijsstukken gecombineerd met vaststellingen ter plaatse door de administratieve controleur. Bij twijfel kan bv. beslist worden om de subsidie te beperken tot 20.000 euro i.p.v. 40.000 euro, of om geen steun uit te betalen indien niet voldoende geloofwaardig 20.000 euro omzet aangetoond kan worden met de door de jury geselecteerde aspecten van de duurzame ondernemingsstrategie zoals gecommuniceerd werd in de selectiebrief.

8 TOELICHTING BIJ HET AANVRAAGFORMULIER

Het is aan te raden op elke vraag te antwoorden. Dit geeft de beoordelaars een beter inzicht in de innovatie en de context er omheen. Dit is belangrijk en is een meerwaarde voor de beoordeling.

Hieronder vindt u bijkomende uitleg bij de vragen. Mocht deze uitleg bij de verschillende vragen toch onvoldoende zijn wordt hieronder later bijkomende informatie gegeven op basis van de vragen die gesteld worden.

Via de linken vindt u meer uitleg over de [Standaardoutput en standaardverdiencapaciteit \(vlaanderen.be\)](#) en [Actieve landbouwer | Landbouw en Visserij \(vlaanderen.be\)](#) (document aangaande bezwaar standaardverdiencapaciteit) en ook het [methodologisch achtergronddocument standaardoutput en standaardverdiencapaciteit](#).

Premies mogen opgenomen worden bij de omzet.

Bijkomende uitleg duurzaamheidsdoelstellingen

Een actuele generieke duurzaamheidstool op landbouwbedrijfsniveau bestaat niet in Vlaanderen. Voorbeelden van mogelijke kwantitatieve indicatoren vindt u op respectievelijk pagina 8 tot 10 van de volgende publicatie:

[Relatieve sectorale duurzaamheidsvergelijkingen van Vlaamse landbouwbedrijven | Landbouw & Visserij \(vlaanderen.be\)](#)

9 UITVOERING EN OPVOLGING VAN DE GESELECTEERDE PROJECTEN

9.1 BEWIJS VAN UITVOERING

Indien geselecteerd, moet u een bewijs van uitvoering van het investeringsproject binnen **een jaar na de deadline van de indieningsperiode** indienen via het e-loket. Dit kan bv. een ondertekende offerte zijn. Als u het bewijs van uitvoering niet of te laat indient, kunt u geen betalingsaanvraag meer indienen.

9.2 BETALINGSAANVRAAG

U kan de betalingsaanvraag ten vroegste indienen 1,5 jaar na de laatste dag van de aanvraagperiode waarin de steunaanvraag ingediend werd, en ten laatste tot drie jaar na de laatste dag van de aanvraagperiode waarin de aanvraag ingediend werd.

8° als activiteiten uit de duurzame ondernemingsstrategie uitgevoerd worden die geen landbouwactiviteiten zijn, toont het bedrijf aan dat het geen onderneming in moeilijkheden is. Dat doet u in een sjabloon dat later ter beschikking gesteld wordt.

9.4 OPVOLGING

De steun wordt uitbetaald nadat alle bewijsstukken voor de omzet voorgelegd werden (en eventueel na een bezoek ter plaatse) waaruit blijkt dat aan alle voorwaarden is voldaan.

Indien na de uitbetaling van de steun zou blijken dat de bedrijfsstrategie enkel opgezet werd om de subsidie te krijgen, maar zonder de serieuze intentie (die ook verklaard werd bij de steunaanvraag) om ook de jaren erna nog een inkomen uit te halen, kan de steun alsnog van rechtswege teruggevorderd worden.

10 COMMUNICATIEVERPLICHTINGEN

Het Vlaams GLB-strategisch plan (GLB-SP) wordt gefinancierd door het Europees Landbouwgaraantiefonds (ELGF), het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO), de Vlaamse overheid en de Vlaamse provincies.

Als u subsidies krijgt in het kader van plattelandontwikkeling binnen het GLB-SP zoals deze maatregel moet u een aantal [communicatievoorschriften](#) naleven.

Het is voor deze maatregel niet noodzakelijk om een (werf)bord op te hangen.

Het [logo](#) en/of [drukbaar sjabloon](#) van de Europese Unie en de Vlaamse overheid moet duidelijk zichtbaar zijn op publicaties (op papier en/of elektronisch), websites (incl. sociale media), affiches, gadgets, enzovoort die als doel hebben te communiceren over de GLB-interventies en GLB-acties.

Als u de communicatieverplichtingen niet naleeft, kan dat leiden tot sancties (een deel van de steun die terugbetaald moet worden).

11 REGELGEVING

In de volgende link vindt u de wetgeving: [Besluit van de Vlaamse Regering over de steun voor de opstart van of de omschakeling naar een toekomstgerichte duurzame ondernemingsstrategie op een landbouwbedrijf \(vlaanderen.be\)](#)

12 VRAGEN

Vlaamse overheid
AGENTSCHAP LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ
Koning Albert II-laan 35 bus 40, BE-1030 Brussel
www.vlaanderen.be/landbouw
E-mail: info@lv.vlaanderen.be
Telefoon LV-connect : 02 214 48 48